

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžk/23/2017
Identifikačné číslo spisu: 4014201098
Dátum vydania rozhodnutia: 01.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4014201098.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a zo sudcov JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci žalobcu: G. zastúpený: JUDr. Dášou Válochovou, advokátkou, R. Jašíka 158/8, Partizánske, proti žalovanému: Okresný úrad Nitra, Štefánikova trieda 69, Nitra, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OVBP2-2014/038811-003 zo dňa 16. septembra 2014, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/196/2014 - 300 zo dňa 15. marca 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/196/2014 - 300 zo dňa 15. marca 2017 z a m i e t a.

Kasačnému sťažovateľovi nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1.

1.1 Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre podľa § 190 SSP zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OVBP2-2014/ 038811-003 zo dňa 16.09.2014, ktorým ako odvolací orgán zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie stavebného úradu Obce Solčany č. 941/Výst.-273/2013-II.-RH zo dňa 12.08.2014. Uvedeným rozhodnutím správny orgán prvého stupňa rozhodol o tom, že žalobca nie je účastníkom konania vedeného pod sp. zn. 941/Výst.-273/2013 o dodatočnom povolení stavby označenej ako „Prestavba a prístavba rodinného domu súp. č. 490“ na pozemku parc. č. 4/31 v katastrálnom území U. stavebníkov J. L. a manž. N.. O trovách konania správny súd rozhodol s poukazom na ust. § 168 SSP.

1.2 Krajský súd poznamenal, že rozhodnutiu súdu o účasti žalobcu predchádzalo rozhodnutie krajského súdu zo dňa 27.05.2015 č. k. 11S/196/2014-239 (o zamietnutí návrhu žalobcu zo dňa 15.03.2015 na pribratie X. ako ďalších účastníkov tohto súdneho konania), potvrdené uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 04.10.2016 v konaní pod sp. zn. 4Sžo/179/2015 ako i rozhodnutie zo dňa 27. 05. 2015 č. k. 11S/196/2014-243 (o zastavení konania o návrhu žalobcu zo dňa 15.03.2015 na

nariadenie predbežného opatrenia), potvrdené uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 04.10.2016 v konaní pod sp. zn. 4Sžo/180/2015.

1.3 V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že v preskúmvanej veci stavba označená ako „prestavba a prístavba starého rodinného domu súp. č. 490“ má byť realizovaná v obci Solčany na pozemku parc. č. 4/31, ktorý je vo vlastníctve stavebníkov J. L. a jeho manželky N. v podiele 1/1. Vlastníkom susedných parciel 4/32, 4/33 a 4/66 v katastrálnom území U. je X., manželka žalobcu v podiele 1/1. Žalobca sa v predmetnom stavebnom konaní domáhal priznania účasti v konaní tvrdiac, že kúpna cena za parc. č. 4/32 bola zaplatená z rodinného rozpočtu, a teda polovica tejto parcely patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov V.. Taktiež poukazoval na právo na zdravé životné prostredie, namietajúc, že stavebný úrad nepreukázal, že povolenie nezákonnej stavby sa nedotkne jeho osobnostných a iných práv.

1.4 Krajský súd skonštatoval, že pojem účastníka konania definuje tak stavebný zákon, ako aj správny poriadok a preto bolo potrebné postupovať podľa interpretačného pravidla, ktoré určí, ktorá právna norma sa má na konkrétny prípad použiť. V právnej teórii platí vo vzťahu všeobecných a osobitných právnych noriem derogačné pravidlo *lex specialis derogat legi generali* (špeciálny zákon ruší generálny zákon), pričom aplikáciou tohto pravidla v prejednávanej veci dospel k záveru, že na posúdenie účasti žalobcu v stavebnom konaní bolo potrebné postupovať podľa ust. § 59 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“) v znení neskorších predpisov, ktorý je v stavebnom konaní zákonom špeciálnym vo vzťahu k všeobecnému predpisu o správnom konaní, t. j. k zákonu č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“).

1.5 Krajský súd vylúčil aplikáciu ustanovení o účastníkoch konania podľa § 14 ods. 1 a 2 správneho poriadku, pretože účastníkov stavebného konania výslovne pomenúva stavebný zákon. Mal za to, že vzhľadom na odlišné špecifiká sú jednotlivé druhy správnych procesov upravené osobitnými právnymi aktmi. Správny poriadok ako všeobecný predpis o správnom konaní má subsidiárne použitie, ak konkrétne konanie v štátnej správe nie je upravené osobitným zákonom, čo znamená, že osobitný predpis ako hmotnoprávny predpis má v aplikačnom procese prednosť pred všeobecnou úpravou obsiahnutou v ust. § 14 správneho poriadku.

1.6 Krajský súd považoval postup žalovaného za správny, pretože u žalobcu neboli splnené podmienky pre priznanie postavenia účastníka stavebného konania podľa ust. § 59 stavebného zákona. Z administratívneho spisu mal krajský súd za preukázané, že žalobca nie je vlastníkom pozemku parc. č. 4/31 (na ktorom sa stavba realizuje) a nie je vlastníkom ani susedných pozemkov parc. č. 4/32, 4/33 a 4/66 a rodinného domu so súp. č. 491 na parc. č. 4/66, ktorých vlastníčkou je podľa LV č. XXXX jeho manželka X.. H. V., teda jeho vlastnícke práva nemôžu byť žiadnym spôsobom dotknuté.

1.7 Krajský súd uviedol, že pojem „iné práva k pozemkom a stavbám“ použitý v spojení „vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich“ sú definované v ust. § 139 ods. 1 písm. a/, b/, c/ stavebného zákona tak, že iným právom k pozemkom a stavbám sa podľa povahy prípadu rozumie a/ užívanie pozemku alebo stavby na základe nájomnej zmluvy, dohody o budúcej kúpnej zmluve alebo dohody o budúcej zmluve o vecnom bremene, z ktorých vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu, b/ právo vyplývajúce z vecného bremena spojeného s pozemkom alebo stavbou, c/ právo vyplývajúce z iných právnych predpisov.

1.8 Z dôvodu, že žalobca nepreukázal vlastnícke právo, ani iné práva podľa § 139 ods. 1 písm. a/, b/, c/ stavebného zákona k pozemkom a stavbám, ktoré sú predmetom stavebného konania a ani k susedným pozemkom (užívanie pozemku alebo stavby na základe nájomnej zmluvy, dohody o budúcej kúpnej zmluve alebo dohody o budúcej zmluve o vecnom bremene, z ktorých vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu, právo vyplývajúce z vecného bremena spojeného s pozemkom alebo stavbou, resp. právo z iných právnych predpisov) dospel krajský súd k záveru, že nemôžu byť stavebným povolením neexistujúce práva žalobcu priamo dotknuté, z čoho vyplýva, že žalobcu nemožno považovať za

účastníka stavebného konania podľa ust. § 59 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona.

1.9 Krajský súd uviedol, že žalobca nie je účastníkom stavebného konania ani podľa ust. § 59 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona, v zmysle ktorého sú účastníkmi stavebného konania ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z ust. § 24 až 27 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktoré nemožno aplikovať na stavebné konanie v predmetnej veci.

1.10 Krajský súd poukázal i na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 04.10.2016 sp. zn. 4Sžo/179/2015, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že žalobca nie je účastníkom stavebného konania vedenom na stavebnom úrade pod. sp. zn. 941/Výst. -273/2013.

1.11 Krajský súd sa v odôvodnení vyjadril aj k rozhodnutiam súdov, na ktoré poukázal žalobca v podaní zo dňa 28.08.2015, ktorým doplnil žalobu po uplynutí zákonom stanovenej doby.

1.12 K námietke žalobcu, že bol účastníkom konania vedeného na stavebnom úrade pod sp. zn. 1031/Výst-259/2012 a teda mal by byť účastníkom i tohto stavebného konania vedeného pod sp. zn. 941/Výst-273/2013 krajský súd uviedol, že sa jedná o dve rôzne stavebné konania, a z toho, že stavebný úrad považoval žalobcu za účastníka predchádzajúceho stavebného konania nemožno vyvodzovať, že sa tak stalo v súlade so zákonom a že by mal byť žalobca i účastníkom stavebného konania vedeného pod sp. zn. 941/Výst-273/2013.

2.

2.1 Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podal žalobca (kasačný sťažovateľ) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP, v ktorej navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý právoplatný rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne aby právoplatný rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného v celom rozsahu, vec mu vráti na ďalšie konanie a aby žalobcovi priznal náhradu trov konania a trov kasačného konania.

2.2 Žalobca bol toho názoru, že je, resp. mal byť účastníkom stavebného konania o dodatočnom povolení stavby, vedeného Obcou Solčany pod sp. zn. 941/Výst.-273/2013 z dôvodu, že rozhodnutím stavebného úradu môže byť priamo dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 správneho poriadku.

2.3 Podľa žalobcu prvostupňový aj druhostupňový správny orgán rozhodli o vylúčení žalobcu v rozpore so znením ustanovenia § 14 ods. 2 správneho poriadku. Podľa žalobcu nesprávnosť právneho posúdenia krajským súdom spočíva v tom, že krajský súd sa v uvedenom so správnymi orgánmi stotožnil, keď v bode 34. rozsudku konštatoval, že v preskúmvanej veci stavebný úrad postupoval správne, keď žalobcovi nepriznal postavenie účastníka konania v predmetnom konaní, pretože neboli splnené podmienky podľa ust. § 59 stavebného zákona. Podľa žalobcu je názor krajského súdu a správnych orgánov v rozpore so znením ustanovenia § 14 ods. 2 správneho poriadku i s výkladom Najvyššieho súdu SR.

2.4. Žalobca tvrdil, že za účastníkov stavebného konania nemožno považovať iba osoby, ktoré spĺňajú podmienky podľa úpravy účastníctva v stavebnom zákone, ale stavebný úrad musí konať aj s osobami, ktoré spĺňajú kritéria podľa všeobecnej definície účastníctva upravenej v správnom poriadku. t.j. aj s osobami, u ktorých existuje predpoklad priameho dotknutia práv tejto osoby rozhodnutím správneho orgánu. Dôkazné bremeno, pokiaľ ide o preukázanie, že osoba nie je účastníkom konania, pretože je práva nemôžu byť za žiadnych okolností rozhodnutím správneho orgánu dotknuté, zaťažuje stavebný úrad.

2.5 Žalobca uviedol, že ako manžel X.. H. V., ktorá je vlastníčkou susedného pozemku parcely č. 4/32,

4/33, 4/66, a susedného rodinného domu súp. č. 491, k.ú. U., zapísaných na LV č. XXXX, spolu s manželkou dlhodobo užíva dotknuté pozemky a rodinný dom, pričom kúpna cena za parcelu č. 4/32 bola zaplatená z rodinného rozpočtu, teda patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a jeho manželky. Žalobca uviedol, že jeho rodinný dom v dôsledku realizácie susednej stavby nebude mať dostatok osvetlenia, čím dôjde k zásadnému zníženiu kvality užívania domu, čo sa môže prejaviť najmä zhoršením zdravia z dôvodov zníženia prístupu denného svetla do obývaných priestorov a zvýšením vlhkosti, a to nad primeranú mieru. Dôsledkom tejto skutočnosti bude zároveň aj zníženie hodnoty predmetnej nehnuteľnosti.

2.6 Podľa žalobcu z administratívneho spisu je zrejmé, že minimálne vlastnícke právo žalobcu k pozemku č. 4/32, ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a jeho manželky, môže byť vydaným dodatočným stavebným povolením a následným užívaním stavby dotknuté už len z dôvodu, že stavba je umiestnená v bezprostrednej blízkosti tohto pozemku. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 13. decembra 2012, sp. zn. 8Sžp/20/2012, z ktorého vyplýva, že pre posúdenie či určitá fyzická alebo právnická osoba mala respektíve nemala byť účastníkom stavebného konania je potrebné skúmať, či uskutočnením stavby podľa podmienok stavebného povolenia existuje možnosť ovplyvnenia vlastníckych alebo iných práv k pozemkom a stavbám, nie je potrebné skúmať reálny faktický zásah do týchto práv.

2.7 Žalobca poukázal na nesprávne právne posúdenie krajského súdu účasti žalobcu v stavebnom konaní, keď krajský súd konštatoval, že žalobca nie je účastníkom konania ani podľa ust. 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona, v zmysle ktorého účastníkmi stavebného konania sú ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z § 24 až 27 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa žalobcu krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď opomenul, že žalobca má ako fyzická osoba zaručené v ústave právo na priaznivé životné prostredie ako základné právo.

2.8 Žalobca mal za to, rozsudok krajského súdu, ktorým súd žalobu žalobcu zamietol, je v rozpore so zákonom, nakoľko krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR.

2.9 Žalobca nesúhlasil s názorom krajského súdu, že Najvyšší súd SR sa v uznesení zo dňa 04.10.2016 v konaní pod sp. zn. 4Sžo/179/2015 zaoberal otázkou účasti žalobcu v stavebnom konaní, nakoľko Najvyšší súd SR v predmetnom konaní rozhodoval o odvolaní žalobcu proti uzneseniu krajského súdu č. k. 11S/196/2014-239 zo dňa 27.05.2015 o zamietnutí návrhu žalobcu na príbratie X. ako ďalších účastníkov do súdneho konania vedeného na krajskom súde. Najvyšší súd SR sa tak otázkou účasti žalobcu v stavebnom konaní nemohol zaoberať a ani sa nemohol stotožniť s názorom vysloveným krajským súdom, pretože krajský súd o tejto veci ešte právoplatne nerozhodol.

3.

3.1 Dňa 13.07.2017 bolo krajskému súdu doručenie vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti žalobcu, v ktorom sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu vyslovenom v napadnutom rozsudku a navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietnuť.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle ust. § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

4.2 Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobca sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Nitre dňa 24.11.2014 domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OVBP2-2014/038811-003 zo dňa 16.09.2014.

4.3 Žaloba v predmetnej veci bola krajskému súdu podaná počas platnosti a účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý v piatej časti upravoval problematiku súdneho preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy. Tento zákon bol v časti týkajúcej správneho súdnictva s účinnosťou od 01.07.2016 nahradený Správnym súdnym poriadkom. Podľa § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

4.4 Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

4.5 Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

4.6 Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

4.7 Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

4.8 Podľa § 453 ods. 1 SSP kasačný súd je viazaný rozsahom kasačnej sťažnosti; to neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý kasačnou sťažnosťou nebol dotknutý.

4.9 Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

4.10 Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

4.11 Predmetom súdneho prieskumu v prejednávanvej veci bolo rozhodnutie žalovaného č. OU-NR-OVBP2-2014/038811-003 zo dňa 16.09.2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie stavebného úradu Obce Solčany č. 941/Výst.-273/2013.II.-RH zo dňa 12.08.2014 o tom, že žalobca nie je účastníkom konania vedeného pod sp. zn. 941/Výst.-273/2013 o dodatočnom povolení stavby označenej ako „Prestavba a prístavba rodinného domu súp. č. 490“ na pozemku parc. č. 4/31 v katastrálnom území U. stavebníkov J. L. a manželky N..

4.12 Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovaného má najvyšší súd preukázané, že na základe písomného podania H. V. a manžela G. V. bol vykonaný dňa 24.07.2013 na stavbe „Prestavba strechy a stavebné úpravy rodinného domu súp. č. 490“, povolenej stavebníkom J. L. a manželke N. rozhodnutím Obce Solčany č. 1031/Výst - 259/2012 zo dňa 15.10.2012 štátny stavebný dohľad, ktorým bolo zistené, že stavebníci uskutočňujú stavbu v rozpore s právoplatným stavebným povolením. Stavebníci podali dňa 08.08.2013 na Obec Solčany, ako vecne a miestne príslušný stavebný úrad, žiadosť o vydanie dodatočného stavebného povolenia na stavbu „Prestavba a prístavba starého rodinného domu súp. č. 490“ umiestnenú na pozemku p. č. 4/31, k. ú. U..

4.13 Stavebný úrad listom č. 941/Výst. - 273/2013 zo dňa 12.08.2013 oznámil začatie konania, nariadil ústne pojednávanie na 26.08.2013 a vyzval účastníkov konania, aby predložili doklady o tom, že

dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami. Oznámenie doručil známym účastníkom konania. Dňa 02.09.2013 bol spísaný záznam na stavebnom úrade s X.. H. V. a G. V., ktorí predložili splnomocnenie vystavené X.. H. V. pre G. V. s podpismi osvedčenými dňa 02.09.2013.

4.14 Prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany preskúmala konanie stavebného úradu vo veci evidovanej pod sp. zn. 1031/Výst. - 259/2012, 941/Výst. - 273/2013 a pod č. Pd 169/13-8 vydala dňa 19.11.2013 upozornenie prokurátora. Stavebný úrad dňa 06.12.2013 na Okresnej prokuratúre Topoľčany prerokoval upozornenie prokurátora s tým, že okrem iného v konaní vedenom pod sp. zn. 941/Výst.-273/2013 bude konané v súlade s ust. § 88a ods. 1, ods. 2 a ods. 5 stavebného zákona.

4.15 Stavebný úrad vydal dňa 30.12.2013 rozhodnutie č. 941/Výst.-273/2013, ktorým stavebníkom dodatočne povolil stavbu uskutočnenú v rozpore s vydaným stavebným povolením. Proti rozhodnutiu sa v zákonnej lehote samostatným odvolaním odvolali účastníčka konania Bc. H.

4.16 Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2014/0156-30-005 zo dňa 24.02.2014 prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil stavebnému úradu na nové prejednanie a rozhodnutie. V tomto rozhodnutí odvolací orgán tiež uviedol, že stavebný úrad je povinný skúmať, či G. V. v tomto konaní prináleží postavenie účastníka konania. Stavebný úrad výzvou zo dňa 19.03.2014 stavebníkov vyzval na odstránenie nedostatkov žiadosti v lehote 40 dní od doručenia výzvy a rozhodnutím č. 941/Výst. -259/2013-preruš, zo dňa 20.03.2014 konanie vo veci prerušil. Po doplnení žiadosti stavebný úrad oznámil „začatie stavebného konania o dodatočnom povolení stavby“ a nariadil vo veci ústne pojednávanie a miestne zisťovanie na deň 15.05.2014. G. V. a manželka H. doručili na stavebný úrad dňa 30.04.2014 podanie, v ktorom upozornili na ďalších účastníkov konania Q. X. a T. X., ktorým stavebný úrad doposlal oznámenie o začatí konania. Z ústneho pojednávania konaného dňa 15.05.2014 bol spísaný záznam, v ktorom boli zaznamenané námietky prítomných účastníkov konania. Q. X. a manželka T. splnomocnili G. V. na zastupovanie „v tejto stavebnej veci“ bez podrobnejšieho popisu.

4.17 Stavebný úrad dňa 20.05.2014 pod č. 941/Výst.-273/2013 II. vydal rozhodnutie, ktorým stavebníkom dodatočne povolil stavbu uskutočnenú v rozpore s vydaným stavebným povolením, proti ktorému sa spoločne odvolali X.. H. V. a G. V..

4.18 Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2014/031944-004 zo dňa 21.07.2014 prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil stavebnému úradu na nové prejednanie a rozhodnutie. Okresný úrad opätovne vytkol stavebnému úradu, že napriek právnomu názoru odvolacieho orgánu konal s G. V. ako s účastníkom konania.

4.19 Stavebný úrad rozhodnutím č. 941/Výst.- 273/2013 II. - RH zo dňa 12.08.2014 rozhodol, že G. V. nie je účastníkom konania vedenom na Obci Solčany pod č. 941/Výst-273/2013 o „dodatočnom povolení stavby Prestavba a prístavba rodinného domu súp. č. 490 na pozemku parc. č. 4/31 v katastrálnom území U. stavebníkov J. L. a manželky N.“. Na základe odvolania G. žalovaný rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2014/038811-003 zo dňa 16.09.2014 rozhodol, že odvolanie G. V. zamieta a rozhodnutie Obce Solčany č. 941/Výst- 273/2013 II. - RH zo dňa 12.08.2014 potvrdil.

4.20 V odôvodnení rozhodnutia okrem iného žalovaný uviedol, že stavebný zákon upravuje okruh účastníkov konania osobitne a preto sa v stavebnom konaní neuplatňuje ust. § 14 správneho poriadku s tým, že okruh účastníkov konania je vymedzený tak, že pre postavenie účastníka stavebného konania nepostačuje vlastnícke alebo iné právo susednej nehnuteľnosti, ale musí byť splnená aj podmienka, že vlastnícke právo alebo právom chránené záujmy alebo povinnosti suseda môžu byť stavebným povolením dotknuté, pričom túto otázku vždy posudzuje stavebný úrad podľa okolností konkrétneho prípadu a na základe toho vymedzí okruh účastníkov konania. Z LV č. XXXX pre k. ú. U. mal žalovaný preukázané, že vlastníčkou nehnuteľností parc. č. 4/32 a 4/33 a 4/66, ako i rodinného domu so súp. č. 490 je X... H. V. v podiele 1/1, čo znamená, že G. V. nie je účastníkom konania, pretože nie sú dotknuté

jeho vlastnícke alebo iné práva, ktoré majú priznané na základe zriadeného vecného bremena Q. X. a manželka T.. G. V. neprináleží postavenie účastníka stavebného konania o dodatočnom povolení stavby rodinného domu ani podľa ust. § 24 zák. č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nakoľko dodatočné povoľovanie zmeny stavby rodinného domu nepodlieha konaniu podľa tohto zákona.

4.21 Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalobcu v prejednávanej veci je rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/196/2014-300 zo dňa 15.03.2017, ktorým zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OVBP2-2014/038811-003 zo dňa 16.09.2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalovaného sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

4.22 Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti, po preskúmaní rozsudku krajského súdu a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

4.23 Podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak. Účastníkom konania je aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva.

4.24 Podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona, v znení účinnom v čase rozhodovania správnych orgánov, ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b a podkladov predložených v stavebnom konaní.

4.25 Podľa § 88a ods. 4 stavebného zákona v rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby stavebný úrad dodatočne povolí už vykonané stavebné práce a určí podmienky na dokončenie stavby alebo nariadi úpravy už realizovanej stavby.

4.26 Podľa § 88a ods. 7 stavebného zákona na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až 66.

4.27 Podľa § 59 ods. 1, 2 stavebného zákona účastníkmi stavebného konania sú:

- a) stavebník,
- b) osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté,
- c) ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu (24 až 27 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov)
- d) stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba,
- e) projektant v časti, ktorá sa týka projektu stavby.

Účastníkmi stavebného konania podľa odseku 1 písm. b) nie sú nájomcovia bytov a nebytových

priestorov.

4.28 Podľa § 97 ods. 1 stavebného zákona účastníkmi konania podľa § 86 až 96 (t.j. aj konania o dodatočnom povolení stavby podľa § 88a sú právnické osoby a fyzické osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemku a ktorých práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté.

4.29 Podľa § 139 ods. 1 stavebného zákona, pod pojmom "iné práva k pozemkom a stavbám" použitým v spojení "vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich" sa podľa povahy prípadu rozumie

a) užívanie pozemku alebo stavby na základe nájomnej zmluvy, dohody o budúcej kúpnej zmluve alebo dohody o budúcej zmluve o vecnom bremene, z ktorých vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu (Obchodný zákonník, Občiansky zákonník),

b) právo vyplývajúce z vecného bremena spojeného s pozemkom alebo stavbou (§151n až 151p Občianskeho zákonníka)

c) právo vyplývajúce z iných právnych predpisov (napr. zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov),

d) užívanie pozemku alebo stavby na základe koncesnej zmluvy, z ktorej vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu (§ 15 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 503/2009 Z. z.).

4.30 Podľa § 140 stavebného zákona, ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

4.31 K námietke žalobcu, týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia účasti žalobcu v konaní o dodatočnom povolení stavby správnymi orgánmi i krajským súdom, keď vylúčili aplikáciu všeobecnej definície účastníka v konaní podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku, kasačný súd uvádza, že správny poriadok ako všeobecný predpis o správnom konaní, sa použije vo všeobecnosti vždy, pokiaľ orgán verejnej správy v oblasti verejnej správy rozhoduje o práve, právom chránenom záujme alebo povinnosti konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby.

4.32 Osobitné zákony (v danom prípade stavebný zákon) však môžu administratívne konanie upraviť odlišne od ustanovení správneho poriadku, v nadväznosti na osobitosti jednotlivých konaní podľa týchto zákonov, pričom osobitný zákon môže tiež aplikáciu ustanovení správneho poriadku úplne vylúčiť (napr. § 163 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Práve osobitný zákon upravuje či a v akom rozsahu možno na konanie podľa osobitného zákona aplikovať ustanovenia správneho poriadku.

4.33 Z ust. § 140 stavebného zákona vyplýva, že na konanie podľa stavebného zákona (v danom prípade konanie o dodatočnom povolení stavby), sa použijú ustanovenia správneho poriadku vtedy, ak sám stavebný zákon neupravuje konkrétnu právnu otázku inak. Stavebný zákon vo svojich ustanoveniach upravuje účasti v jednotlivých konaniach vedených podľa stavebného konania rôzne. Účastníkov územného konania (§ 34 stavebného zákona) definuje odlišne ako účastníkov stavebného konania (§ 59 stavebného zákona). Inak je upravené účasti v konaní v § 78 stavebného zákona (kolaudačné konanie), § 97 stavebného zákona (údržba stavby, odstránenie stavby, dodatočné povolenie stavby, vypratanie stavby), v § 113a stavebného zákona (vyvlastnenie). Základnou charakteristikou úpravy účasti vo vyššie uvedených konaniach je, že zákonodarca upravil okruh účastníkov tzv. pozitívnu enumeráciou, uvedením konkrétnych subjektov, ktorým postavenie účastníka v konaní priznáva. Vzhľadom k tomu, že stavebný zákon výslovne pomenúva účastníkov každého konania podľa stavebného zákona osobitne a odlišne, ako sú účastníci konania definovaní vo všeobecnom predpise o správnom konaní, kasačný súd má za to, že ustanovenie § 140 stavebného zákona vylučuje aplikáciu

ustanovení správneho poriadku vo vzťahu k účastníkom konania. Podľa názoru kasačného súdu predpokladom pre to, aby sa účastníkom konania stal aj ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva (§ 14 ods. 2 správneho poriadku) je úplná pôsobnosť ustanovení správneho poriadku (na administratívne konanie sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní), prípadne absencia osobitnej úpravy v osobitnom zákone alebo neúplná úprava danej otázky v osobitnom zákone. Vo vzťahu k námietke (ne)aplikácie § 14 ods. 1 správneho poriadku považoval kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu za vecne správny.

4.34 V kasačnej sťažnosti žalobca taktiež namietal, že krajský súd nesprávne posúdil možnosť zásahu dodatočného povolenia stavby „Prestavba a prístavba rodinného domu súp. č. 490“ do právnej sféry žalobcu a kvalifikovane sa nevysporiadal s pojmom „dotknutie na právach žalobcu“, nakoľko žalobu zamietol s konštatovaním, že neboli splnené podmienky podľa § 59 stavebného poriadku pre priznanie účastníka stavebného konania.

4.35 Námietku žalobcu, týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia splnenia podmienok podľa ust. § 59 stavebného zákona, pre priznanie postavenia účastníka stavebného konania vyhodnotil kasačný súd ako nedôvodnú, nakoľko rovnako ako krajský súd, vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nie je vlastníkom pozemku parc. č. 4/31 (na ktorom sa stavba realizuje) a nie je vlastníkom ani susedných pozemkov parc. č. 4/32, 4/33 a 4/66 a rodinného domu so súp. č. 491 na parc. č. 4/66, ktorých vlastníčkou je podľa LV č. XXXX je jeho manželka X. dospel k záveru, že jeho vlastnícke práva k pozemkom a stavbám na nich nemôžu byť žiadnym spôsobom dotknuté. Z dôvodu, že žalobca nepreukázal ani iné práva k pozemkom a stavbám podľa § 139 ods. 1 písm. a/, b/, c/ stavebného zákona k pozemkom a stavbám, ktoré sú predmetom stavebného konania a ani k susedným pozemkom (užívanie pozemku alebo stavby na základe nájomnej zmluvy, dohody o budúcej kúpnej zmluve alebo dohody o budúcej zmluve o vecnom bremene, z ktorých vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu, právo vyplývajúce z vecného bremena spojeného s pozemkom alebo stavbou, resp. právo z iných právnych predpisov) dospel kasačný súd rovnako ako krajský súd k záveru, že nemôžu byť stavebným povolením neexistujúce práva žalobcu priamo dotknuté, z čoho vyplýva, že žalobcu nemožno považovať za účastníka stavebného konania podľa ust. § 59 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona.

4.36 V tejto súvislosti kasačný súd uvádza, že žalobca, ktorý nemá žiadne vlastnícke alebo iné právo k vyššie uvedeným pozemkom a stavbám, a jeho vzťah k nim je odvodený od existencie manželstva s vlastníčkou nehnuteľností sa nestáva účastníkom stavebného konania na základe skutočnosti, že dotknuté nehnuteľnosti užíva ako manžel vlastníčky.

4.37 Kasačný súd sa stotožnil i so záverom krajského súdu, že žalobca nie je účastníkom stavebného konania ani podľa ust. § 59 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona, v zmysle ktorého sú účastníkmi stavebného konania ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z ust. § 24 až 27 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktoré nemožno aplikovať na stavebné konanie v predmetnej veci, teda žalobcovi neprináleží postavenie účastníka konania o dodatočnom povolení stavby rodinného domu ani z hľadiska ochrany životného prostredia.

4.38 K námietke žalobcu, že krajský súd oprel svoje právne posúdenie aj o to, že otázkou účasti sa zaoberal Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 04.10.2016 sp. zn. 4Sžo/179/2015 kasačný súd považuje za potrebné uviesť, že uznesením zo dňa 04.10.2016, ktorým potvrdil uznesenie krajského súdu o zamietnutí návrhu žalobcu na príbratie X., Q. X. a T. X., rod. Y., ako ďalších účastníkov do súdneho konania vedeného na krajskom súde, najvyšší súd nerozhodoval o účasti žalobcu v stavebnom konaní pod sp. zn. 941/Výst-273/2013, v odôvodnení sa však k tejto otázke predbežne (nezáväzne?) vyjadril.

4.39 Kasačný súd dospel k záveru, že krajský súd v odôvodnení rozsudku presvedčivo, logicky a v dostatočnom rozsahu vysvetlil, čo ho viedlo k prijatému záveru, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Krajský súd jasným a zrozumiteľným spôsobom a správne vysvetlil, aký je okruh účastníkov stavebného konania vymedzený v ustanovení § 59 ods. 1 v spojení s §

139 ods. 1 písm. a), b), c) zákona, ktoré sa v zmysle § 88a ods. 7 zákona použijú aj v konaní o dodatočnom povolení stavby a prečo nie je možné žalobcu do tohto okruhu účastníkov konania zaradiť. Kasačný súd v tejto súvislosti uvádza, že žalobca nespĺňa taktiež podmienku účasti v konaní o dodatočnom povolení stavby podľa § 97 stavebného zákona, rovnako z dôvodu nepreukázania vlastníckeho práva, ani iného práva podľa § 139 ods. 1 stavebného zákona k pozemkom a stavbám, ktoré sú predmetom konania o dodatočnom povolení stavby ani k susedným pozemkom, v dôsledku čoho jeho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti nemôžu byť rozhodnutím priamo dotknuté. Kasačný súd dodáva, že tým nie je dotknuté oprávnenie žalobcu zastupovať v konaní o dodatočnom povolení stavby, vedenom na stavebnom úrade Solčany pod sp. zn. 941/Výst-273/2013, účastníkov konania X. ako splnomocnený zástupca.

4.40 Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutočnosti, ktorými žalobca v kasačnej sťažnosti spochybňoval predmetné rozhodnutie krajského súdu boli totožné s námietkami, ktoré namietal už v správnom konaní i v žalobe a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal. Kasačný súd zistil, že kasačná sťažnosť žalobcu neobsahuje žiadne právne relevantné námietky, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

4.42 Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

5.

5.1 O trovách konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP a contrario tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov konania z dôvodu neúspechu v konaní a žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

5.2 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.